

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИЗГРАЖДАНЕТО НА АЛТЕРНАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ЕНЕРГИЯ ПО ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2007 – 2013)

1. По кои програми и мерки може да се получи финансиране?

По програмата за развитие на Селските райони по следните мерки:

- ✚ **за земеделски производители** - мярка 311 (очаква се да стартира октомври- по неофициални данни е много вероятно да се забави стартирането с около два месеца)
- ✚ **за микро-предприятия** (до 9 човека персонал), които не са регистрирани като земеделски производители - мярка 312 ((очаква се да стартира октомври- по неофициални данни е много вероятно да се забави стартирането с около два месеца) ;
- ✚ **за общини и юридически лица с нестопанска цел** – мярка 321. Изискването по мярка 321 е изградените мощности и/или разпределителна **мрежа да бъдат за сгради общинска собственост и/или сгради, които предоставят различни обществени услуги.** Мярка 321 е отворена за кандидатстване от 1 септември тази година, т.е. може да се кандидатства веднага.

2. Какви средства могат да се вземат по тази програма?

- ✚ За земеделски производители и микро-предприятия (установени или новосъздадени). размерът на безвъзмездната помощ може е 70% ако проектът е на обща стойност 300 000 евро по мярка 311 и 312
- ✚ За земеделски производители и микро-предприятия (установени или новосъздадени размерът на безвъзмездната помощ е максимум 200 000 евро, ако проектът е на обща стойност над 300 000 евро и до 1 млн евро. Отново става въпрос за мерки 311 и 312.

Забележете! Изискване към инвестицията за алтернативни източници на енергия - инсталацията да е до 1 мегават.

- ✚ За общини се отпускат до 3 млн. евро като се покриват 100% от допустимите разходи по мярка 321
- ✚ За НПО - до 500 хил. евро и се покриват 70% от допустимите разходи.

3. На какви условия трябва да отговаряте за да сте допустими кандидати, когато участвате като фирма и/или земеделски производител?

А) За подпомагане по мярка 311 могат да кандидатстват еднолични търговци и юридически лица, които:

1. са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.
2. са регистрирани като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители и/или като тютюнопроизводители по Закона за тютюна и тютюневите изделия.
3. имат седалище или клон със седалище в община на територията на селски район.

4. са микро, малко или средно предприятие по смисъла на Закона за малки и средни предприятия.

5. имат приход минимум 50 % през предходната година на кандидатстването от земеделска дейност, преработка на земеделска продукция и/или услуги директно свързани със земеделски дейности, включително от получена публична финансова помощ директно свързана с извършването на тези дейности и услуги.

6. са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

* За едноличните търговци, които не са регистрирани или са регистрирани през годината, предхождаща годината на кандидатстване като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители и/или като тютюнопроизводители регистрирани по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия се признават обстоятелствата им като физически лица.

Б) За подпомагане по **мярка 312** могат да кандидатстват физически лица, еднолични търговци (ЕТ) и юридически лица, които:

1. са микропредприятия по смисъла на чл. 3, ал. 3 от Закона за малките и средните предприятия;

2. имат седалище или клон със седалище, или постоянен адрес за физическите лица на територията на община от селските райони на Република България;

3. не са регистрирани като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 10 от 5.02.1999 г), като земеделски стопани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и/или като тютюнопроизводители по Закона за тютюна и тютюневите изделия и не извършват земеделска дейност;

4. са регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за занаятите;

5. нямат изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";

6. не са в открито производство по несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;

7. не са в производство по ликвидация;

8. нямат изискуеми публични задължения към държавата.

* Едноличните търговци и юридическите лица могат да кандидатстват, когато са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

** Като физически лица могат да кандидатстват само регистрираните по Закона за занаятите и само за дейността, за която са регистрирани.

4. На какви условия трябва да отговарят общини и НПО за да кандидатстват за подпомагане по мярка 321 ?

1. общини в селските райони на Република България, които са извън агломерационните ареали (т.е. община Айтос и Карнобат не могат да кандидатстват, защото не попадат в тази категория. Ако имате други общини предвид, можем да проверим);

2. юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел;

3. читалища, регистрирани по Закона за народните читалища.

Изисквания към кандидатите:

1. да имат седалище на територията на община в селски район;
2. основният предмет на дейност на НПО да е свързан с дейността/услугата за която те кандидатстват да развиват;
3. да нямат изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";
4. да не са в открито производство по несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност, с изключение на общини;
5. да не са в производство по ликвидация, с изключение на общини;
6. да нямат изискуеми публични задължения към държавата, с изключение на общини.

5. Какви проекти се финансират?

А) По мерки 311 и 312 се подпомагат проекти ако:

1. Дейностите по проекта се осъществяват в община на територията на селските райони.
2. Проектът се изпълнява **върху имот собственост на кандидата** или в случай на проекти извършвани на имот, който не е собственост на кандидата, той трябва да представи:
 - документ за ползване върху имота за срок, не по-малък от шест години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията.
 - документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от шест години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж в съответствие със ЗУТ
3. Когато в проекта се предвиждат строително-монтажни работи, кандидатът представи работен проект и/или архитектурно заснемане и/или разрешение за строеж, в съответствие със ЗУТ.
4. Дейностите, обект на инвестицията се извършат в рамките на 24 месеца от датата на сключване на договора за изпълнение на проекта
5. За всички дейности и инвестиции по проекта, за които се изисква лицензиране и/или разрешение за извършване на дейността/инвестицията, съгласно българското законодателство, са получени съответните лицензи и/или разрешения.

Б) По мярка 321 се подпомагат проекти ако:

1. дейностите по проекта се изпълняват на територията на община в селски район;
2. дейностите, съответстват на приоритетите на общинския план за развитие на съответната община, удостоверено с решение на общинският съвет;
3. дейностите свързани с инвестиции за подобряването на енергийната ефективност, следва да отговарят на общинската програма за енергийна ефективност на съответната община.
4. при производството на топлинна и/или електрическа енергия в случаите на когенерация (комбинирано производство на топло- и електро- енергия) капацитетът на инсталацията трябва да е базиран на потребната (необходимата) полезна топлина на сградите.

5. проектът се изпълнява върху имот собственост на кандидата или в случай на проекти, изпълнявани на имот, който не е собствен, кандидатът трябва да представи:

- документ за ползване върху имота за срок, не по-малък от шест години от датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията (ЗУТ);
- документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от шест години от датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай на кандидатстване за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж в съответствие със ЗУТ.

6. Кои са основните етапи на изпълнение на проекта по мерки 311 и 312?

1. Регистрация на фирма (само по мярка 312);
2. Покупка на земя или учредяване на вещно право (право на строеж);
3. Изготвяне на Подробен устройствен план (ПУП);
4. Смяна на статута на земята, ако се налага;
5. Получаване на виза за проектиране от съответната община;
6. Внасяне на искане за проучване на условията за присъединяване към ел. разпределителната мрежа в съответното електроразпределително предприятие (ЕРП) - ЕОН, ЕВН или ЧЕЗ;
7. Сключване на предварителен договор със съответното ЕРП;
8. Извършване на слънчево-енергиен одит, който включва:
 - проучване на терена, върху който се предвижда да бъде реализиран проектът - наклон, изложение и др;
 - определяне на нивото на слънчевата радиация;
 - прогнозно годишно производство на енергия;
 - предложение за конкретна технология, която да бъде използвана за реализация на системата.
9. Изготвяне на инвестиционен проект.
10. Получаване на разрешение за строеж от съответната община.
11. Сключване на окончателен договор за присъединяване към ел. мрежата със съответното ЕРП;
12. Изготвяне на проектните предложение за кандидатстване¹;
13. Кандидатстване и сключване на Договор за финансиране на проекта;
14. Доставка, строителство/монтаж на фотоволтаичната система.
15. Провеждане на 72 часови проби;
16. Получаване на разрешение за ползване (Акт 16);
17. Сключване на договор за достъп до мрежата;
18. Сключване на договор за изкупуване на ел. енергията.

Допълнителна информация за фотоволтаичните централи

7. Какво представляват фотоволтаичните централи и защо да се изграждат?

Преди да решите дали да инвестирате в изграждането на фотоволтаична централа, ето някои базови данни относно размера на инвестиционните разходи, произведената електроенергия и очакваните приходи:

¹ Разходите за консултации се признават за разход по проекта и се финансират както останалите допустими разходи.

Каква да бъде големината на централата?

Големината на една фотоволтаична система се измерва в **kWp** (киловат пик). Средно произведената енергия на **1 kWp** е **1100 kWh/година**. 1 kWp се изгражда на площ от около 10 м².

Какви приходи могат да бъдат очаквани?

Съгласно действащото законодателство цените за изкупуване на произведената електрическа енергия са:

- за фотоволтаични системи с мощност до 5 kWp: **0.782 лв. без ДДС за kWh** (киловат час)
- за системи по-големи от 5 kWp: **0.718 без ДДС за kWh**

Нормативно определеният срок за изкупуване на цялото произведено количество електроенергия е 12 години. Това приблизително е периодът, за който се изплаща една инсталация. В случай, че проектът е финансиран на 70%, инсталацията се изплаща за 3-4 години.

Колко струва една система?

В зависимост от вида на монтажа, големината на системата, от избраната техника и местоположението, първоначалните разходи за една соларна система за производство на ток са между **3900 и 5000 евро** за **1 kWp** инсталирана мощност.